

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
------------------------	----------

РОЗДІЛ 1. ВОЄННО-ОБОРОННЕ ПРАВО ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ІДЕОЛОГІЧНОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ	7
---	----------

1.1. Законний ідеал знання як конкретно-історичний оптимум ідеологічного капіталу істини у воєнно-оборонному праві.....	7
--	---

1.2. Істина як класифікаційно-категоріальна характеристика воєнно-оборонного права	13
---	----

1.3. Владна інтенція у воєнно-оборонному праві	19
--	----

1.4. Квантовий принцип у воєнно-оборонному праві України.....	29
---	----

<i>Контрольні запитання:</i>	45
------------------------------------	----

<i>Теми рефератів:</i>	45
------------------------------	----

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВОЄННО-ОБОРОННОГО ПРАВА	46
---	-----------

2.1. Філософські модуси у системі воєнно-оборонного права	46
---	----

2.2. Національна ідея як стратегічно-безпековий пріоритет у воєнно-оборонному праві України	49
--	----

2.3. Безпека та небезпека у релігійній сфері воєнно-оборонного права України.....	57
--	----

2.4. Концептуальна модель ідеологічного капіталу як лейтмотиву криптосистеми державотворення: цифровий ключ в адміністративно-правових інтересах сучасного кіберпростору	73
--	----

2.5. Ідеологічні уподобання політико-правового правління	81
--	----

<i>Контрольні запитання:</i>	84
------------------------------------	----

<i>Теми рефератів:</i>	85
------------------------------	----

РОЗДІЛ 3. ПРАКТИКИ ВОЄННО-ОБОРОННОГО ПРАВА УКРАЇНИ У ПРОТИДІІ З РОСІЙСЬКИМ АГРЕСОРОМ	86
3.1. Практичні шляхи протидії «руському миру» в Україні.....	86
3.2. Європейські пріоритети у воєнно-оборонній ідеології України	88
3.3. Український моссад у воєнно-оборонному праві: інноваційна кіберконтррозвідка.....	90
3.4. Квантова симуляція як введення ворога в оману у воєнно-оборонному праві України	99
3.5. Філософсько-правові основи ідеології як воєнно-оборонного драйверу Перемоги України над російською агресією	102
<i>Контрольні запитання:</i>	<i>126</i>
<i>Теми рефератів:</i>	<i>126</i>
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	127

ПЕРЕДМОВА

За сучасних умов повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України такий новий навчально-науковий посібник як: «Военно-оборонне право» в нашій державі набуває надто актуального значення за своїм стратегічним пріоритетом міжгалузевого рівня. За таких особливих обставин означене право визначає значущість методологічного підґрунтя дослідження і пропонує переконливі відповіді на кодово-пізнавальні виклики ідеологічного капіталу постсучасності. Адже проблематика воєнно-оборонного права стрімко набуває дискурсивних обертів, оскільки її проблемний горизонт розлогий і постійно перебуває в небезпечній близькості від цілковитої втрати понятійно-категоріальної автентичності.

Відтак, з метою уникнення лексико-семантичних неузгодженостей в силу синдрому (виснаження) щодо правил та норм поведінки певної особи, як спотвореного сприйняття саме в повоєнній Україні, автори означеного навчально-наукового посібнику супроводжують розширене вживання ключових понять їхнього ціннісно-сміслового навантаження в нейролінгвістичному полі. З огляду на це, такий ідеологічний капітал права як логічно узгоджена система поглядів та ідей у воєнно-оборонній свідомості варто трактувати як якісне переосмислення етичного та епістемологічного релятивізму у феноменології мудрості на рівні особи, держави та інформаційного суспільства знань. Іншими словами, необхідно адекватніше розуміти **предмет** воєнно-оборонного права, оскільки життя одне і прожити його треба не марно. Лише такий зміст і функції сукупних ідей, що складають матричну основу ідеологічного капіталу в системі воєнно-оборонного права, можуть розглядатися з позицій філософії, політології, соціології, психології, квантової фізики тощо. **Тому, з огляду такого інноваційного покликання воєнно-оборонне право обов'язково має бути державно-стратегічним пріоритетом ідеологічного капіталу в Україні.**

Для досягнення цієї **мети** варто винаходити різноманітні інтелектуальні схеми у вигляді, логічно обґрунтованих превентивних заходів квантових

криптосистем. Це, зокрема, стосується воєнної стеганографії як введення будь-якого ворога в оману. Саме така ідеологічна риторика воєнно-оборонного лейтмотиву, як полідискретний захист інформації у вигляді кодерів та декодерів, має бути фундаментально сфокусована на правове знання істини. При цьому, реалізувати емоційність, котра предосторого оповила саму згадку про воєнно-оборонне право, хоч і нелегко, проте вкрай необхідно.

Таким чином, саме ідеологічний інтеграл правової оцінки воєнно-оборонної свідомості відповідної особи опосередковано складається з багатьох диференціалів у філософії декларативного програмування. Тому, у цьому напрямку фундаментальне дослідження воєнно-оборонного права в Україні відіграє перспективну роль з позицій кіберсучасно виражених інфраструктур різних сфер суспільної дійсності.

Від авторів

РОЗДІЛ 1. ВОЄННО-ОБОРОННЕ ПРАВО ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ІДЕОЛОГІЧНОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ

1.1. Законний ідеал знання як конкретно-історичний оптимум ідеологічного капіталу істини у воєнно-оборонному праві

У кіберсучасних умовах російсько-української війни всім нам необхідно врешті-решт розібратися з огляду ціннісно-смыслових пріоритетів у життєвому світі між зовнішніми ворогами та внутрішніми. Адже ідеал знання, на наш погляд, полягає не в абсолютному чи бездоганному вимірі істини. А завдяки аналітичному досягненню критичного мислення, що передбачає творчий активний процес людської свідомості. При цьому має бути цілеусвідомленість та цілеспрямованість, в результаті такого інформаційного капіталу генеративно-цілісно систематизується знання про реальну дійсність суших речей у життєвому світі. За цих обставин Людина в своїй субстанційності – це дещо суттєво необ'єктивоване, але оригінально вільне творче начало постійності «без зупинки», котре не може бути зафіксоване в поняттях науки.

Саме теоретичне знання як інструментальна ефективність дійсності виконує функцію світогляду, таким чином озброюючи людину системою поглядів на суший світ. При цьому, на наш погляд, виходячи із екзистенційно-праксеологічних уподобань саме спеціалізована свідомість як невід'ємний атрибут ідеалу знання містить у собі наукову теорію.

З огляду на це, ідеологічний капітал є конкретизацією правової свідомості в кіберсучасному суспільстві інформаційних знань, мотиваційно-стратифікованому на групи за відповідними потребами та інтересами. Адже будь-який процес пізнання є світоглядним у тому розумінні, що певною мірою відзеркалює деякі світоглядні пріоритети, інтенції та очікування, оскільки «наукова картина світу» (як трактування марксистсько-ленінською інтерпретацією з тодішніх радянських часів) з огляду сучасних ментально-кров'яних рецепцій мудрості

народів світу є принципово розмаїтою. Саме такі різнопрофільні когнітивні масиви на підставі взаємовигідної праці різних галузей науки і визначає значущість ефективного впорядкування і систематизації знанневих ресурсів в сучасному інформаційному капіталі на рівні особи, держави та суспільства, що простягається з однієї епохи в іншу, з однієї держави в іншу поліетнічного кола світової спільноти. **Все це становить результативну модель лавиноподібного, циклічно обумовленого процесу, накопичення знань.**

На жаль, у цьому змісті реципієнт виявляється фізично нездатним значною мірою засвоїти знання в тих життєво необхідних сферах, що продукується науковим середовищем. Проте, існує завжди вихід із будь-якої ситуації. За наявності в конкретних випадках – це запуск суб'єктом ідеологічного процесу механізму вибіркового сприйняття інформації, коли свідомо визначається мета оволодіння не сукупним масивом знання, а лише його окремими сегментами. Втім, цей вихід не є панацеєю, оскільки вирішального значення набуває дещо інше, а саме: життєва здатність обрати з метою засвоєння не просто аспект знань, а аспект ефективно діючий з огляду його затребуваності. Особливо це стосується воєнних реалій постсучасності.

З цього приводу дослідник Фрідріх Шлейєрмахер висловлював думку щодо зауваження на парадоксальній особливості процесу накопичення і трансляції знання, що полягає в наступному тлумаченні. «Будь-яке знання є своєрідним спогадом про те, що знаходиться теза (понад) часом. [70, с. 88]. При цьому, мова йдеться про надзвичайно важливу функцію мистецтва ідеології – це вимогу зв'язати поступ процесу пізнання зі стратегічними пріоритетами, котрі формалізують інтелектуальний зміст і мету індивідуального та суспільного буття.

Крім того, вузькі місця ідеологічної онтології не обмежуються небезпеками структурно-функціонального і концептуального гатунку, оскільки значна кількість проблематик зароджується на суцільному рівні масштабування і лише будучи проігнорованими впродовж тривалого часу, починають виявляти свої хибно-зухвальні ознаки в системі деонтичності правил та норм поведінки.

Це один із поширено непоодиноких випадків, що констатує появу суспільних проблем внаслідок ігнорування чи неухильності до еволюційних процесів у сфері ідеології, оскільки кожна – навіть дуже позитивна тенденція – має зворотний бік, той негативізм, котрий варто було б оперативного мінімізувати як «безвинну вину», інакше проблематичних питань не уникнути.

Також не викликає жодних сумнівів щодо неухильності коригування взаємин системи **людини/знання із критеріальним фактором культури, мови, свідомості**. При цьому, евристичною і продуктивною здатна виявитися концептуальні тріада освіта-знання-культура, що фокусує увагу на природних партерах освіти – знанні та шляхетних образах культури, оскільки в цьому відношенні знання – це знання про автентичні знання за власним субстанційно-природним духом. Відтак, **феномен культури у її архетипно-ментальній змістовності шляхетних образів не просто залишається поважним корелятивом пізнавальної еволюції, а й набуває нових домінуючих та вирішальних значень**. Дещо експресивніше та переконливіше такий вислів сформулював Теодор Лессінг: «Культура поступово перетворює всі вулканічні душевні пристрасті на пісок сухого знання, подрібнюючи на млинах ученості образи фантазій і марень» [35, с. 213].

Безсумнівно, кожне знання до певної міри герметичне – у тому сенсі, що не підпускає до себе індивідів, які виявляють випадкову чи поверхову допитливість. Тому, для поширення знань необхідні інтелектуальні здібності суб'єкта пізнавального процесу. При цьому, важливим є не сам предмет, а таємниця його значення, яка міститься в глибинах життя людства. Адже будь-яка інноваційна парадигма знання передбачає свіжу струю думки як прозорих і глибинних прозрінь, цілеспрямованих на об'єктивність і ефективність. Об'єктивна закономірність становлення знання будь-якого типу складається з трьох послідовних циклічних фаз: констатаційної, проблематичної та пропозиційної в теорії ймовірності, оскільки інформаційний капітал кіберсучасності не знає самого себе достеменно. Бо знанням постає не весь інформаційний капі-

тал, який сприймається суб'єктом, а лише та її частина, котра відібрана і структурована відповідним чином. У ймовірному процесі переробки інформація набуває знакової форми, отримує відповідний критеріальний смисл і значення, оскільки розумна людина завжди інтуїтивно знає більше, ніж здатна риторично на вербальному рівні висловити і навіть усвідомити. Таке латентне (приховане, неявне тощо) знання не піддається рефлексії – на противагу знанню явному, вербальному і артикульованому, інновація якого жорстко як інструментарій втілюється завдяки практичній майстерності, вміннях, навичках тощо.

Початкові принципи класифікації знань були розроблені Платоном та Аристотелем у IV століття до н. е. У цьому відношенні сформульовані ними підходи лягли в основу всіх подальших уявлень про класифікацію знань (зокрема, європейської та арабської культури). Перший тип класифікації і визначення «простору знань» – це подання сфер знання і сягає своїми витокami платонівського переліку предметів і дисциплін, яким варто було б навчитися протягом життя саме молоді, котрі покликані стати шляхетними воїнами ідеальної держави, а також тим, кому належить правити. Починаючи з пізньої римської античності цей підхід втілювався у переліку «семи вишуканих мистецтв», який, у свою чергу, структурувався і був закріплений в епоху пізнього середньовіччя.

Інший підхід до класифікації знань запропонований Платоном. У його працях можна віднайти висловлювання про необхідність поділу знання на три частини за різновидами та способами пізнання – діалектикою мислення (логікою суджень), емоційно-чуттєвим сприйняттям навколишнього світу та виявлення свободної волі й бажань, прагнень, яке слугує джерелом людських деонтичних уподобань (морально-етичних).

Уже Платон та Аристотель здійснювали суттєве розмежування повсякденних думок та істинного знання як відповідність справжньому та достовірному буттю. **Адже філософія правової свідомості у всі часи шукала і шукає критерії справжності серед помилок і забобонів.** Тому, значна кількість

сучасних мислителів орієнтована на необхідність «подолання повсякденності», яка перебуває під тиском відчуження, афектів, хибних стереотипів тощо.

Більше того, генеруються доволі респектабельні світоглядні концепції, котрі діалектично заперечують доцільність структуризації суцільного масиву знання, аргументуючи свою позицію з огляду ментально-кров'яних рецепцій та цим відзеркалюючи сутнісні аспекти дійсності. На наш погляд, в недалекому майбутньому людство віддасть перевагу принципово іншому, ефективнішому – синтетично-симбіотичному – типу знань, котрий відтворюватиме буття в усіх його різновидах. Не застосовуючи розчленувань (бо є одним органічним цілим), сегментизацій. Адже такі знання є узагальненим виявом теоретичної діяльності людського розуму, який претендує на об'єктивну істину.

На прискіпливу увагу заслуговують типи знання, в межах яких структурується соціальна реальність. Це міфологічний, релігійний, філософський, науковий, естетичний та ідеологічний типи. При цьому, саме архаїчне знання значною мірою уподібнюють міфологічному. Бо з цього субстанційно первинного масиву уявлень про світ суцільних речей згодом виокремилася решта типів знання. Проте, архаїчне (міфологічне) знання приковує увагу дослідників не лише як праоснова інших видів знання, оскільки чимало компонентів і характеристик архаїчного знання.

В епоху Нового часу філософія набувала ознак найбільш загальної сфери знання. Утвердилося уявлення, згідно з яким жодна сфера буття або діяльності не здатне залишатися поза філософським пізнанням: філософському осмисленню підлягає кожен різновид діяльності (божественна, природна та соціальна), а також усі підсистеми соціальної реальності – культура, мова, свідомість. Саме наука набула респектабельного статусу в епоху Нового часу. Стандарти науковості детерміновані двома факторами: по-перше, пізнавальною зацікавленістю людини, що зазнає впливу культурно-історичних умов. по-друге, аспектом реальності, на який спрямований пізнавальний процес і проблеми котрого розв'язуються за допомогою цього стандарту. Адже наукова теорія є цілісною системою з такими структурно-функціональними компонентами:

1) онтологічна схема; 2) правила оперування; 3) конструкційний базис; 4) нормативний базис; 5) фактологічний базис.

За весь період існування найбільш істотного перегляду ідеал науковості зазнав саме в наш час. Сучасній популярності паранаук об'єктивно сприяли щонайменше три обставини: 1) перехідний етап до нового ідеалу науковості, який неухильно характеризується невизначеністю; 2) гіперкритицизм сучасної теорії науки, започаткований боротьбою неопозитивістів за «чисту» науку; 3) риси зовнішньої подібності паранаук з вірогідним ідеалом науковості. Адже ідеал науковості розуміють систему смисложиттєвих цінностей і норм, інтерпретація яких залежить від широкого соціокультурного контексту. Це норми пояснення знання, його обґрунтованості та доказовості, структури та організації.

Саме ідеологічний капітал як функція правової свідомості (знання) виникає в результаті структуризації такого знання. Це відбувається тоді, коли під впливом поділу праці суспільство закріплює за різними групами і прошарками право і обов'язок займатися відповідною діяльністю. Так здійснюється виокремлення із суцільного масиву синкретичної практичної діяльності, в якій теорія вмонтована в практику як її спеціалізований вид – теоретична діяльність, пов'язана з практикою не безпосередньо, а й спеціально опосередковано.

Наскільки б ми не вдосконалювали наші знання, ці знання завжди залишатимуться неповними, із значною кількістю вад і помилок, апіорі неостаточні і потребують перманентних корекцій, оскільки істинність вважається найбільш потужним критерієм і функціональним регулятивом наукового пізнання. З огляду на це, метафізичний підхід полягає в тому, що істина є абсолютно точним і вичерпним знанням. Однак, у результаті процесу пізнання до неспростовно істинного завжди долучається якась кількість хибного і помилкового. На наш погляд, буває й таке в житті, що межа між істиною та введенням в оману, кривдою настільки тонка й непомітна, що варто ледь відступити від істини. Як знову потрапиш в оману. Це і пояснює, чому в процесі пізнання майже все (по

суті) є частково істинним і хибним водночас. Бо єдиної істини не існує загалом у природі. Є лише істини окремих наук та часткові історичні цілі.

1.2. Істина як класифікаційно-категоріальна характеристика воєнно-оборонного права

Із самого початку усвідомлення пізнавальної проблематики перед людьми постало питання: якщо ми сприймаємо дійсність через певні наші образи, уявлення, поняття, то якою мірою можемо бути впевнені в їх надійності? Зазначене питання постає у феноменології мудрості як питання про істину пізнання. Найпоширенішим є тлумачення *істини* як відповідності знань та уявлень дійсності. Але таке тлумачення не витримує серйозної критики. Так, людський інтелект у процесі пізнання створює так звані «ідеальні об'єкти» («ідеальне коло» в геометрії, «ідеальний газ» у фізиці і т. ін.), але реально нічого ідеального не існує. Далі, до процесу пізнання ми залучаємо свої прагнення, уподобання, інтереси, ідеали, переконання, проте всі дані інтелектуальні утворення не можна привести у порівняння із якимись речами чи явищами дійсності. Пізнаючи об'єкт, ми розчленовуємо його на предмети різних наук та напрямів пізнання. Але реально об'єкт єдиний. Чому відповідають наші предметні «зрізи» певного об'єкта? На це запитання в межах розуміння істини як відповідності знань дійсності навряд чи можлива якась переконлива відповідь. Теоретичне (абстрактне) пізнання неможливе без використання слів і термінів. Їх правильне вживання часто стає запорукою правильного розуміння процесів і результатів мислення. Але давно відомо, що остаточно визначити певний термін неможливо хоча б тому, що всі слова мови становлять систему явно неокреслених меж. Отже, концепція істини, як відповідності знань реальності, суттєво спрощує реалії пізнання.

Спробою обминути згадані складнощі була конвенціональна концепція істини: істиною слід вважати те, що більшість людей погоджується визнавати таким (у науці або і повсякденному житті). В науці з давніх часів існує переконання, що істиною можна вважати логічну несуперечливість наукової

теорії. Доповнює ці погляди прагматичне тлумачення *істини як ступеня корисності, ефективності, практичної виправданості знання*. Але всі ці концепції істини мають свої досить помітні недоліки.

Так, очевидно, що питання про істину не можна вирішувати більшістю поданих за неї голосів (навіть, поданих фахівцями), так само, як і корисністю. Тому в феноменології мудрості авторитетно постає регулятивна концепція істини, згідно з якою знання розглядаються в якості таких інтелектуальних засобів, інструментів, моделей, що забезпечують оптимальність наших взаємодій зі світом. При тому враховують, що для забезпечення наших оптимальних стосунків із природною, суспільною та інтелектуальною реальністю нам потрібні як відчуття, абстрактні конструкції, так і досвід, експерименти, практика. У такому разі істина постає як інтелектуальна багаторівнева діяльність, унаслідок якої ми отримуємо надійні засоби та інструменти нашого життєво мудрого самоздійснення.

Отже, істина постає не як щось застигле, вічне, незмінне, а як спрямування інтелектуального складника суспільно-історичного життя на вироблення найбільш виправданих засобів людської взаємодії зі світом. У цьому процесі наявні чуттєва, раціонально-логічна та досвідно-практична складові частини. Тому і ознаки істини на різних рівнях її функціонування можуть бути різні. Чуття засвідчує нам фактичність існування або неіснування будь-чого; мислення фіксує суттєві та необхідні зв'язки, характеристики, риси реальності. Практика та досвід окреслюють умови та межі застосування розумових конструкцій у феноменології мудрості.

Відзначимо найважливіше в понятті істини. Насамперед, істина – це якісна характеристика людських інтелектуальних побудов, а не реальності. Але, крім того, істина – це не картина реальності в людському розумінні, а складне процесуальне розумове утворення, яке дає можливість констатувати наявне, виявляти суттєве та пересвідчуватись у можливостях знання.